

ОЦІНКА ТЕХНОГЕННОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ПОВІТРЯНИЙ БАСЕЙН ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Базика Ю.В.,

Терліна Д.В.,

магістри 1 курсу

Одеського державного екологічного університету

Чугай А.В., к.геогр.н., доц., декан природоохоронного факультету ОДЕКУ, науковий керівник

м. Одеса, вул. Львівська, 15, Україна

avchugai@ukr.net

У Львівській області загальний рівень забруднення атмосферного повітря формують у рівних долях викиди від стаціонарних і пересувних джерел забруднення. Для оцінки та аналізу рівня техногенного навантаження на повітряний басейн Львівської області було застосовано принцип розрахунку модуля техногенного навантаження ($M_{ТН}$). Він визначається як сума вагових одиниць всіх видів відходів (твердих, рідких, газоподібних) промислових, сільськогосподарських і комунальних об'єктів за часовий проміжок – 1 рік, віднесена до площі адміністративного району або області, в межах якої розташовані ці об'єкти, що вимірюються в тис. т/км² на рік. Техногенне навантаження у переважній кількості випадків представлено значним переліком показників, що характеризують вплив на окремі компоненти довкілля, у т.ч. на повітряний басейн – це викиди ЗР в атмосферне повітря стаціонарними і пересувними джерелами забруднення (тис. т/рік). З урахуванням принципу визначення $M_{ТН}$ було виконано оцінку рівня техногенного навантаження на повітряний басейн на основі розрахунку модуля навантаження на повітряний басейн ($M_{ПБ}$), який визначається як обсяг викидів ЗР в атмосферне повітря в тис. т/км² на рік.

На рис. 1 наведено динаміку викидів забруднюючих речовин (ЗР) в атмосферне повітря Львівської області у 2007 – 2017 рр. Як видно з наведеного рисунку, з 2008 по 2015 рр. відзначається зменшення обсягів викидів ЗР приблизно на 20 %. Це є наслідком зменшення викидів як від стаціонарних, так і від пересувних джерел рівномірно. Внесок обох видів джерел забруднення у Львівській області є майже однаковим.

Серед міст Львівської області максимальні обсяги викидів, які перевищують на порядок викиди по інших містах регіону, відзначаються у м. Червоноград. Це є цілком закономірним, оскільки місто є одним з центрів Львівсько-Волинського кам'яновугільного басейну. Також, до основних забруднювачів атмосферного повітря регіону відносяться: ПАТ «ДТЕК «Західенерго» (Добровірска ТЕЦ), ДП «Львіввугілля», Львівське відділення з видобутку нафти, газу та газового конденсату ГПУ «Полтава-газвидобування», ПАТ «Жидачівський ЦПК», ПАТ «Миколаївцемент»

На рис. 2 наведено результати розрахунку показника $M_{ПБ}$. Значення $M_{ПБ}$ в цілому дещо зменшилось за рахунок зменшення даного показника для стаціонарних джерел.

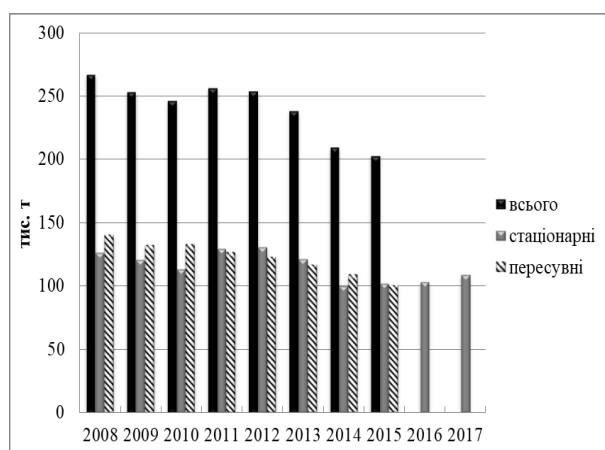

Рис. 1 – Викиди ЗР в атмосферне повітря Львівської області у 2008 – 2016 рр.

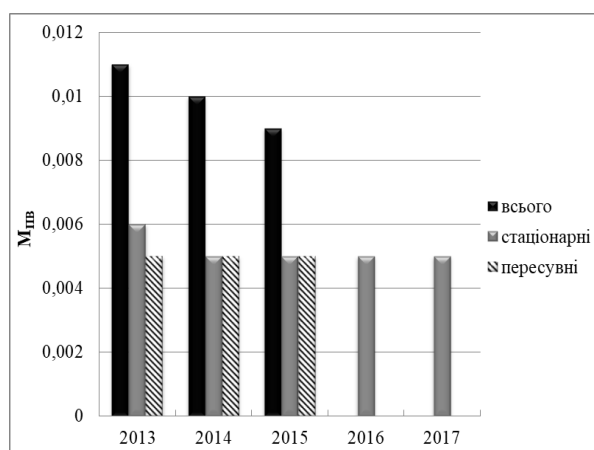

Рис. 2 - Значення $M_{ПБ}$ на повітряний басейн Львівської області у 2013 – 2017 рр.

На жаль, з 2016 р. в офіційних даних відсутня інформація про обсяги викидів від пересувних джерел. Але, як вказано вище, внесок стаціонарних і пересувних джерел викидів у Львівській області є майже однаковим. І враховуючи отримані дані показника для стаціонарних джерел, можна прийняти в цілому для Львівської області у 2016 – 2017 рр. на рівні 2015 р., а саме 0,009.